

A-PBT-A-3/2017. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület a **P.G.T.** kérelmező (xxx, a továbbiakban: *Kérelmező*) **ABC Zrt.** (xxx napját megelőzően: BCD Zrt., yyy, a továbbiakban: *Pénzügyi Szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, jelenleg a fenti számon folyamatban lévő, a xxx számú szerződéshez kapcsolódó pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a Pénzügyi Szolgáltató részére az alábbi ajánlást teszi:

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlja, hogy a Pénzügyi Szolgáltató a xxx számú szerződéssel finanszírozott, xxx forgalmi rendszámú, xxx típusú személygépjármű törzskönyvét a xxx címre ajánlott tértivevényes küldeményben küldje meg a Kérelmező részére, a jelen ajánlás kézhezvételét követő 15 napon belül.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: *MNB tv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi Szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi Szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlásban foglaltak követéséről vagy a követésének elmaradásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban értesítsék a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi Szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 113. § (1) bekezdésének b) pontja, 116. §-a, valamint 119. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató 2008. október 29. napján CHF alapú kölcsönszerződést kötött a xxx forgalmi rendszámú, xxx típusú személygépjármű (továbbiakban: gépjármű) finanszírozása céljából, továbbá ugyanezen a napon a felek között a gépjármű vonatkozásában opciós szerződés is létrejött.

A Kérelmező a 2016. október 27. napján indult eljárásban kérelemmel (a továbbiakban: kérelem) fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez (továbbiakban: Testület), amelyben a Pénzügyi Szolgáltatóval szemben fennálló, a fenti számú szerződésből fakadó igényével kapcsolatos jogvitája felülvizsgálatát kérte.

A Kérelmező kérte a Testületet, hogy határozatával állapítsa meg, hogy a xxx számú szerződés semmis, érvénytelen, így a továbbiakban a szerződésből eredően tartozása nem áll fenn, kérte továbbá a gépjármű törzskönyvének kiadását.

A Testület a pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban xxx napján meghallgatást tartott, melyről a yyy számú jegyzőkönyv került felvételre, mely tartalmazza a Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató álláspontját. A Kérelmező a meghallgatáson szabályszerűen átvett értesítés ellenére nem jelent meg.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában és a meghallgatáson tett nyilatkozatában az alábbiakat adta elő:

A kölcsönszerződés érvénytelenségének (semmisségének) a megállapítása kizárólagos bírósági hatáskörbe tartozik. E körben Pénzügyi Szolgáltató válasziratában rögzítette, hogy a Kérelmező korábban már kezdeményezett semmisségi pert Pénzügyi Szolgáltatóval szemben, amelyet a bíróság – a válaszirathoz csatolt végzéssel - megszüntetett.

A Pénzügyi Szolgáltató képviselője **a gépjármű törzskönyve vonatkozásában** hivatkozott a szerződés 8. és 12. pontjára, amelyek az xxx jelölésű Szerződés Általános Feltételeire (továbbiakban: ÁSZF) utalnak.

A kölcsönszerződés 8. pontja alapján „A Kölcsönszerződés feltételeit a Kölcsönszerződéshez mellékelt xxx jelölésű Szerződés Általános Feltételei rendezi, amelynek hiánytalan átvételét Adós jelen szerződés aláírásával elismeri.”

A kölcsönszerződés 12. pontja alapján „Adós a Kölcsönszerződés aláírásával tudomásul veszi a xxx jelölésű Szerződés Általános Feltételeiben foglaltakat, valamint azt, hogy az a Kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezi ...”

Előadta, hogy a felek a kölcsönszerződés létrejöttével egyidejűleg, 2008. október 29. napján opciós szerződést kötöttek, amely alapján az xxx forgalmi rendszámú gépjármű vonatkozásában opciós jog került alapításra a Pénzügyi Szolgáltató javára. Tekintettel arra a tényre, hogy az opciós szerződés 2. pontjában megjelölt 5, azaz öt év 2013. október 29. napján letelt, így a jogszabályi előírásoknak megfelelően Kérelmezett opciós joga ezen a napon a gépjármű vonatkozásában megszűnt. Az ÁSZF xxx pontjában foglaltaknak megfelelően ugyanakkor a Kérelmező a gépjárművet az opciós jog lejáratát követően sem idegenítheti el (a teljes tartozás kiegyenlítéséig): „Az Adós kötelezi magát arra, hogy a kölcsönszerződés egyedi részének 1. pontjában körülírt gépjárművet a kölcsön és járuléka teljes kiegyenlítéséig el nem idegenítheti, el nem zálogosíthatja, semmilyen más módon nem terhelheti meg, üzemeltetésre, bérbe másnak át nem adhatja, illetve gazdasági társaságba nem apportálhatja. (...)” Előadta továbbá, hogy a Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatalának megküldött Okmányirodai nyilatkozat - melyet Kérelmező a kölcsönigényléssel egy időben írt alá – a következőket tartalmazza: „BCD Zrt. (...) ezennel kijelentjük, hogy az alábbiakban körülírt gépjármű (...) törzskönyvének részünkre történő kiadására igényt tartunk és kérjük annak címünkre történő postázását (...) nyilvántartási számon létrejött (...) Ügyféllel kötött kölcsönszerződés alapján BCD Zrt.-t megillető elidegenítési és terhelési tilalomra, valamint a 35/2000.(XI.30.) számú, (74.§ 4.bek.) (...) BM rendeletre (továbbiakban: BM rendelet) való hivatkozással. (...) A nyilatkozatot a felek elolvasták és az abban foglaltakat helybenhagyólag saját kezűleg aláírták.” A közúti közlekedési okmányokra vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó, szerződéskötéskor hatályos BM rendelet 87. § (4) bekezdése meghatározta, hogy ki minősül törzskönyvvvel jogszerűen rendelkezőnek: „Törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek kell tekinteni a pénzügyi intézeteket, gépjármű-kereskedőket, lízingcégeket, zálogjogosultat vagy más olyan természetes vagy jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet, akinél/amelynél a törzskönyvet a jármű tulajdonosa **pénzügyi követelés fejében letétbe helyezte, ha ez a rendelkezési jogot megalapozó okirattól megállapítható.**” Mindezekkel egyezően rendelkezik a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló, mai napon hatályos 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 100. § (4) bekezdése is, melyre tekintettel a Pénzügyi Szolgáltató a gépjármű törzskönyvét jogszerűen őrzi. Az elidegenítési és terhelési tilalom forgalmi engedélybe történő bejegyzésével kapcsolatban a Pénzügyi Szolgáltató előadta, hogy az a forgalmi engedélybe nem került bejegyzésre, a gépjármű törzskönyvét annak biztosítása érdekében tartja magánál. Mindezek alapján Pénzügyi Szolgáltató birtokában van a kölcsönszerződés fedezetét képező gépjármű törzskönyve, melyet kizárólagosan a fennálló tartozás maradéktalan megfizetését követően áll módjában kiadni.

Az eljáró tanács felhívta a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy fejtse ki a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására vonatkozó jogi indoklással alátámasztott álláspontját.

A Pénzügyi Szolgáltató a 2016. december 15. napján kelt válaszirat-kiegészítésében megismételte a válasziratában, továbbá a meghallgatáson tett nyilatkozatát, továbbá hivatkozott a Korm. rendelet 84. § (4) bekezdésére, mely akként rendelkezik, hogy „*A jármű tulajdonjogát érintő korlátozás esetén a törzskönyv kizárólag a korlátozás által meghatározott jogosult részére adható ki.*”. A Pénzügyi Szolgáltató ezt meghaladóan a törzskönyv jogszerű birtokban tartása kapcsán ismételten az egyedi kölcsönszerződés 8. és 13. pontjaira, valamint az ÁSZF xxx pontjára hivatkozott, mely dokumentumok az eljáró tanács részére korábban már megküldésre kerültek. **A Pénzügyi Szolgáltató tehát az eljáró tanács erre irányuló felhívását követően sem bocsátott rendelkezésre olyan dokumentumot, amely megalapozná a törzskönyv birtokában tartását.**

A Pénzügyi Szolgáltató válaszirata, válaszirat-kiegészítése, valamint a yyy számú jegyzőkönyv egy példánya Kérelmező részére - a meghallgatástól való távolmaradás miatt - megküldésre került.

A Kérelmező a 2016. december 4., 2016. december 29., valamint 2017. január 15. napján kelt nyilatkozataiban fenntartotta a kérelmében foglaltakat, továbbá előadta, hogy az opciós jog törlésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket sem tartotta be a Pénzügyi Szolgáltató, mivel az opciós jog törlésére 2015. évben került sor 2013. október 29. napja helyett.

A Kérelmező beadványainak másolati példánya a Pénzügyi Szolgáltató részére átadásra került.

Ezt követően a Pénzügyi Szolgáltató a 2017. január 25. napján kelt nyilatkozatában előadta, hogy a szerződés semmisségére alapított fogyasztói kérelem jelen eljárásban nem vizsgálható a Pénzügyi Békéltető Testület hatáskörének hiányára, továbbá arra tekintettel, hogy a Kérelmező panaszai csupán a törzskönyv kiadására, az elszámolásra, valamint a szerződés alaki követelményeire irányultak. Ezen nyilatkozat a Kérelmező részére a jelen ajánlás mellékleteként megküldésre kerül.

A Kérelmező Kérelme az alábbi indokoknál fogva - részben - megalapozott:

Kérelmező kérelme egyrészt arra irányult, hogy a Testület állapítsa meg a xxx számú szerződés érvénytelenségét, ennek jogkövetkezményeivel, másrészt kérte továbbá a gépjármű törzskönyvének kiadását.

A Kérelmező kérelmének azon részével kapcsolatban, melyben a szerződés érvényességét vitatja, az eljáró tanács rögzíti, hogy a szerződés érvénytelensége kérdésében bíróság jogosult dönten. A pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a jogintézmény jellegére figyelemmel (az eljárás célja a jogviták gyors, hatékony, lehetőleg megegyezésen alapuló rendezése) szakértő kirendelésére, tanúk meghallgatására, széleskörű bizonyítás lefolytatására nincs lehetőség. Mivel a szerződés érvénytelensége elbírálásához és annak jogkövetkezményeinek megállapításához széleskörű bizonyítás lefolytatása lenne szükséges. Ennek hiányában az eljárás eredményes lefolytatása lehetetlen, ezen igényét a Kérelmező bírósági úton érvényesítheti. Erre tekintettel az ajánlás rendelkező része a kérelem ezen részére nem terjed ki.

Fentiek alapján az eljáró tanács az eljárás során **azt vizsgálta,** hogy a Pénzügyi Szolgáltató **jogszerűen tartja-e magánál a gépjármű törzskönyvét.**

Az eljáró tanács a felek előadásai és a rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiakat állapította meg:

Az egyedi kölcsönszerződés, az ÁSZF, illetve az Üzletszabályzat – azon túl, hogy az ÁSZF yyy pontjában a törzskönyv Pénzügyi Szolgáltatóhoz történő beérkezését (vagy BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatalnak címzett nyilatkozat Hivatal által átvett másolatának benyújtását) folyósítási feltételként rögzíti - nem rendelkezik a törzskönyv sorsáról, továbbá arról sem, hogy a Pénzügyi Szolgáltató a gépjármű törzskönyvét biztosítékként visszatarthatja a szerződésben foglalt kötelezettség Kérelmező általi teljesítéséig. A Pénzügyi Szolgáltató által hivatkozott opciós szerződés 2. pontja - miszerint „*a felek megállapodnak abban, hogy Eladó (...) meghatározott gépjárműre vételi jogot biztosít Vevő részére (...) jelen szerződés aláírásától számított 5 évre. (...) Amennyiben Eladó Vevő felé fennálló (...) tartozása annak*

járlékaival együtt teljes körűen kifizetésre kerül, Vevő kiállít egy opciós jogot törölő nyilatkozatot és jelen szerződés megszűnik” – kizárólag a Pénzügyi Szolgáltató vételi jogára vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket.

A Pénzügyi Szolgáltató hivatkozott arra, hogy az őt megillető elidegenítési és terhelési tilalom biztosítása érdekében tartja magánál a gépjármű törzskönyvét. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ÁSZF xxx pontja akként rendelkezik, hogy a Kérelmező a gépjárművet az opciós jog lejáratát követően sem idegenítheti el: *„Az Adós kötelezi magát arra, hogy a kölcsönszerződés egyedi részének 1. pontjában körülírt gépjárművet a kölcsön és járlékai teljes kiegyenlítéséig el nem idegenítheti, el nem zálogosíthatja, semmilyen más módon nem terhelheti meg, üzemeltetésre, bérbe másnak át nem adhatja, illetve gazdasági társaságba nem apportálhatja. (...)”*.

Nincs akadálya annak, hogy a felek a Pénzügyi Szolgáltató javára kikössék a törzskönyv birtoklásának a jogát mindaddig, amíg a Kérelmező a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét maradéktalanul nem teljesíti. A felek között ilyen megállapodás azonban nem jött létre, nincs ugyanis sem a kölcsönszerződésben, sem az ÁSZF-ben, sem az Üzletszabályzatban erre vonatkozó rendelkezés.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a Pénzügyi Szolgáltatót a megszűnt opciós joga, továbbá a Pénzügyi Szolgáltatót megillető elidegenítési és terhelési tilalom nem jogosítja fel arra, hogy a gépjármű törzskönyvét a szerződés futamideje alatt a birtokában tartsa anélkül, hogy kifejezetten erre vonatkozóan a szerződés bármilyen rendelkezést tartalmazna.

A Pénzügyi Szolgáltató a törzskönyv jogszerű birtokban tartása kapcsán hivatkozott a BM rendelet 74.§ (4) bekezdésére, a 87. § (4) bekezdésére, valamint a Korm. rendelet 84. § (4) bekezdésére 100. § (4) bekezdése. E körben az eljáró tanács megjegyzi, hogy a BM rendelet (majd az azt követően, 2012. január 1-jén hatályba lépett Korm. rendelet) hatósági ügyekben a közlekedésrendészeti intézkedések végrehajtásának módját szabályozza, így nem alkalmazható a felek közötti szerződéses jogviszonyra, így a szerződés biztosítékaira sem. Megjegyzi továbbá az eljáró tanács, hogy a BM rendelet 74.§ (4) bekezdése a törzskönyv hatóság általi kiadására, **a 87. § (4) bekezdése pedig a törzskönyv tulajdonos általi letétbe helyezésére tartalmaz szabályokat.**

A régi Ptk. 193. § (1) bekezdése alapján, aki jogalap nélkül van a dolog birtokában, köteles a dolgot a birtoklásra jogosultnak kiadni. A Kommentár értelmében jogalap nélkül van a dolog birtokában, akit a birtoklásra sem tulajdonjoga, sem egyéb - jogszabályon, vagy szerződésen alapuló jogcím - nem jogosít fel. A jogalap nélküli birtokos legalapvetőbb kötelessége az, hogy a dolgot adja ki a birtoklásra jogosultnak. Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a jelenleg hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:9 § (1) bekezdése ugyanezen rendelkezést tartalmazza a jogalap nélküli birtoklás kapcsán.

A Pénzügyi Szolgáltató ÁSZF xxx pontjára hivatkozással kapcsolatban – miszerint *„Az Adós kötelezi magát arra, hogy a kölcsönszerződés egyedi részének 1. pontjában körülírt gépjárművet a kölcsön és járlékai teljes kiegyenlítéséig el nem idegenítheti, el nem zálogosíthatja, semmilyen más módon nem terhelheti meg, üzemeltetésre, bérbe másnak át nem adhatja, illetve gazdasági társaságba nem apportálhatja. (...)”* - az eljáró tanács rögzíti, hogy az a törzskönyv birtoklására nem keletkeztet jogot, hanem a gépjármű elidegenítésére vonatkozóan keletkeztet a Kérelmező számára tilalmat.

Mindezekre tekintettel az eljáró tanács megállapította, hogy a Pénzügyi Szolgáltató jogalap nélkül tartja birtokában a gépjármű törzskönyvét, így az eljáró tanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az MNB tv. 113. § (1) bekezdésének b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy vagy szervezet az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező kérelme a fentiek szerint részben megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

A Pénzügyi Békéltető Testület rögzíti, hogy az MNB tv 112.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint a 2016. december 19. napjától 2017. január 1. napjáig tartó eljárási szünet időtartama az eljárási határidőbe nem számítható be.

Budapest, 2017. február 6.

dr. Rózsavölgyi Orsolya s.k.,
eljáró tanács tagja

dr. Bocskói Adrienn s.k.,
eljáró tanács elnöke

dr. Lakó Anita s.k.,
eljáró tanács tagja